

Latviesisch u. Awiess.

Nr. 23. Zettortdeenā 7tā Juni 1834.

Taunassinnas.

No Wentespils tannī 26tā Mei. Jeeweens, kas kahdu reisti Wentespille vijis, gan schehlodams tohs lihds jumtam zeltus basnizas muhrus buhs usstättijis, dohmaoht: kam tad tahds Deewam patihkams darbs nenobeigts atstahts tappis? Turklaht draudsei jahahrteek massa, tumschā rubmitē, pilskaktā, kur, zits zittu stundams tik to pee Deewa svehta galda preeeschanu warr atraast. Un waizajis: zit ilgi tas irr, kamehr schee muhri zelti tappusch? tam tappe atbildehts: 1715tā gaddā Kursemmes leelskungs, kirspeles zeenigi fungi un pats pilfahts scho darbu bija sahkuschi; karra laiki to gan aiskaweja, bet, atkal usnemts tappis, tatschu 1718tā gaddā gruntes = jeb pamatta = akmins schim Deewa nammam tappe likts ar svehtahm luhgshchanahm, dseedoht: Deews, tawu waigu us mums grees! — Gesahkumā tas kungs gan apgaissmoja sawu waigu pahrtteam strahdnekeem, bet, kā jau nemeers allasch pohsta, tā winsch ir schē weenadi ween tafs dwehseles atgreeze no Deewa = un zilweku-mihlestibas, tadehl spehki issudde, un pehz daschadahm weltigahm publeshchanahm, wiss darbs 1739tā gaddā apstahjahs parissam un tappe painesis; un Dahwida wahrods ir schē kā taisns parahbijahs: ja tas Kungs to nammu ne ustaifa, tad darbojahs welti, kas pee ta strahda! —

Bet nahz' nu, kriifigs, lihdszeetigs brahlis! un flattees, to tas Kungs irr eespehjis darriht, un flausees, kas schinnis deenās Wentespille notizzis. — Deews sawam swaiditam kalpam, muhsu schehligam Keiseram, Nikolai Pawlowitsch, scho deewabihjigu prahru bija eedewis, ir Wentespils draudsei tahdu Deewa nammu zelt, kurā kram ruhnes buhtu nahkt, kad Jesus tas Pestitais aizina: Nahzeet pee mannum

wissi, kas Juhs apbehdinati un gruhtsirdigi esfat, es Juhs gribbu eepreezinah! — Laipnigs Keisers, draudses nespehzbū pee firds lizzis, 77,561 rub. banko naudas schinkoja un pawehleja: lai, lihds ar to, jau no wezeem laikeem jaunai basnizai nowehletu zittu naudu, tahdu muhretu Deewa nammu uszelt, kas 86,686 rub. banko maksatu, bes ka draudsei paschaj pee schi darba ne pirksts buhtu japeeleek. Tapehz wiss par naudu tohp strahdahs, lai Keisera schehla-stiba wisseem azzis spihdetu!

Ka schis svehts darbs it pareissi un peeklahjamaptu pastrahdahs, tapehz Keisers ta pascha isdarrischamu un usstättischamu ihpaschi Rihges Generalgubernatoram, Baron von der Pahlen irr usdevis, lai tas par wissu gahda, kas wajadsigs. — Tad nu Generalgovernators jau isgahjuschā ruddeni kahdu ustizzamu, mahzitu wihr, Oberst de Witte, no Rihges atsuhtija, un eezehle schēpat weenu ihpaschu komissioni, pee ka peederr Wentespils zeenigs pilskungs, schihs draudses mahzitais, pilfahts burmeisteris un kahds ihpaschi us buhweschamu mahzichts wirsneeks, kam jaffattahs, ka Keisera schehligs prahts kā peenahkabs ispildihtsaptu. —

Seemā wissi akmini un zittas buhweschanas wajadsibas tappe peewestii; un kad wezzi muhri apgahsti tappusch, un wezza wahriga grunte parissam isplehsta bija, tad wiss darbs tik labbi paschikhrahs, ka mehs isgahjuschā svehdeena, tannī 20tā Mei, tāi paschā weetā, kur preefch 116 gaddeem gruntes = jeb pamatta akmins likts tappis, to paschu darbu ar Deewa paligu no jauna warrejam pastrahdah. —

Pats zeenigs Generalgubernators tadehl no Rihges pee mums bija atbrauzis ar zitteem augsteem kungeem, un lihds ar wissu draudsi Deewam ir wezzā basnizā peenahkamu gohdu dewis,

um debbes-tehwu par schehligu Keijeru un winna augsteem peederrigeem ar pateizigu firdi peeluhdsis, — Generalgubernators dewahs ar mums wisseem us buhveschanas plazzu.

Tschetrâs sawadi lohzitâs balsis kahdu svehtu dseesmu dseedajuschi, mahzitaïs peeminneja, ka preeksch 116 gaddeem gan arri têpat svehts darbs bija sahktis tappis, bet kad to strahdneku prahcts us pascha spehekeem wairs palahwahs ne kâ us Deewa paligu, un to ihstenu, weenweenigu stuhraakminu, prohti Kristu ne kâ peenahkahs bija wehrâ liffuschi, tad ta Pestitaja wahrdts ir schê tappe peepildihts: kas pee manni nahk un manus wahrdus gan dsirdedams ne darra, tas irr lihdsinajams weenam zilwekam, kas ehku us-taifija us semmes, bes pamatta; un ta straume uslaushehs un ta ehka apgahsehs tudalin, un tahs paschas ehkas nophostischana kluu leela. — Lai tapehz wissa draudse svehti apnemahs, ar tiz-zibu, mihlestibu un zerribu firdis to jaunu darbu sahkt un wehrâ lukt, fo Jesus sakka: pee ta wissi nomannihs, ka Juhs effat manni mahzekli, ja Jums irr mihlestiba sawâ starpa! — Kad schahs un wehl zittas Deewa mahzibas bija istahslitas un altara dseesminas dseedatas tappuschas, tad wissa draudse to svehtu luhgfschanu skaitija, un mahzitaïs Generalgubernatora rohkâs Bihbeli eedewe, lai ta par schi namna stuhraakminu taptu. — Un Generalgubernators zwimainu Lahditi nehmis, eelikke to Bihbeli un to apsedis ar warrainu galbinu, kurrâ wissi stahsti no wezzas un jaunas basnizas-zelfchanas ar ihseem wahrdeem bija farakstii, wisch to paschu ta sak-hoht oprakte gruntes bedrite, un uslikke to pir-mu akmini wirsu, ka no schihs meefigas dabbas garriga meesa taptu usmohdinata, wissai draudsei par svehtifchanu!

Wissi zitti tur flaht buhdami zeenigi fungi tik pat darrija, un mahzitaïs, ir ar sawu akmini to svehtu darbu pabeidsis, ihpaschi eeksch pateizibas luhgfschanahm debbes-tehwam pauehleja to schodeen pastrahdatu dwehfeles = un rohkarbu, ka tas draudsei un winaas behrnu behrenem par labbu isdohtohs scheit laizigi un tur

muhschigi. — Kad nu wehl altara dseesminas tschetrâs sawadi lohzitâs balsis bija nodseedatas tappuschas, tad draudse tappe atlaista ar svehtifchanu, un wissi ar preezigu firdi dseedaja: Lai wissi Deewu teiz, winsch darra augstas leetas u. t. j. pr.

Pagasta teesas wihi un draudses preefchneeli Generalgubernatoram, Keisera weetâ, pateizibas gohdu dewe par winna schehlastibas dahwanu, un wissi ischkihrabs preezigi un pateizigi.

— Teem ammatneekeem un wisseem strahdnekeem pee jaunas basnizas preezas maltite bija saatista tappusi, un pats Generalgubernators peggahje pee winnu galda, winneem wesselibu un labbu laini wehledams, fo wissi weeschi ar preezas fleegschamu sanchine, Keisera wahrdu ar labbahm wehleschanahm minnedami. —

Us sawu kohteli pahrmazis Generalgubernators no wisseem zeenigeem Kungeem ar gohdamaltiti tappe fagaidihts; jaufas skannas no skunstigi mahziteem spehimanneem tappe passandinas, un kad wissi no galda pazehlehs us Keisera wesselibu kahdu glahsiti dsert, tad weens un tas pats prahcts ir wisseem bija:

Wehl firms lai gohdahts winsch paleek, un walda laimigi;

Lai winna behrenu behrnu teek Tam wissi lihdsigi! —

Tà nu gûdras un schehligs buhmannis muhsu jaunas basnizas pamattu irr lizzis; lai nu Deewos mums palihds to ehku us to paschu ustaisift! Tapehz mehs wissi svehti apnemnamees, labbi peeraudsift, kâ mehs to ustaisam; jo Pahwils muhs pamahza, fazzidams: zittu grunti neweens newarr lukt, pahr to, kas irr lichts, kas irr Jesus tas Kristus; bet ja kas wirs scho grunti ustaisa seltu, fudrabu, dahrgus akminus, jeb malku, seenu un ruggajus, tad ifweena darbs taps redams, jo ta Kunga deena to parahdihs! I Kor. 3, 10 — 13.

Pauffler.

* * *

Paschâ seemela Kreewa = semmê widdius gult, fo par Lappu = semmi fauz. Tur ne-tahlu no pilsehtas Kol a trihs ar wahrdu nepasibstami juheas = svehri pagahjuschâ seemâ

atrásti. Tee bija tal' valtas = juhras eelohká jeb attakfá, ko' winni tur lappissi Kandaluk, free-wissi bahbas = juhru nosauz, cerahkuschi, un tik ilgam kawejuschees, famehr uhdens atkahpees tahlak no krafteem un winni tur eesalluschi. Dwaschu = fineschanas labbad winni bija leddu, kas $\frac{1}{2}$ arschines resnumá, pahrlaususchi. Tawu leelisku spehku! — 150 zilweki bija waijadsgí, winnus nokaut. Tehwisch bija 7, weena mah-tite peezi, ohtra 4 Kreewa assis garrumá. No muggureem ween dabbuja 700 pohdus spekka; wehderi un eekshas 23schá Merz deená wehl ne bija aptohpti. Scho svehru abda irr gluddena ká speegels, wehders balts, galwa eegarren appala, sohbi stahw paretti, bet irr leeli un assi (pee tam warr pascht, ka winni now no walsswehra flakkas), azzis masas. Muttes mehrs 1 $\frac{1}{2}$ arschines no weenas eemaufka weetas lihds ohtras (pee tam warr pascht, tee svehri arri no ai-si-wja flakkas ne = effam, jo ai = si-wim warren leela murda); peldejamas spurras plattas un 2 arschin garris; aste ká pee buttehm.

Beregow.

Teefas fluddinashanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp no Derpera Mehmelmuishas pagasta teefas wissi parradu deweji ta fainneeka schihś muishas Tschun-kanu Mahrsina, kas fawas mahjas dehl nespéhribas fawus parradus ismakaht un dehl truhkuma ta mahju inventariuma ilgali waldbit nespéhi, usaizinati, lai fawas parradu prassifchanas lihds 7to September mehnescha deenu f. g. pee schahs pagasta teefas sunnamu darra.

Derper Mehmelmuishas pagasta teefas tannt 7tä Mei 1834. ¹
 (L. S.) ††† Kluhga Kristap, pagasta wezzakais.
 (Mr. 14.) Joseph Burchard, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta

Faur = Seksahes fainneeka Rippitu Turra buhtu, kas inventariuma truhkuma un magasihnes parradu dehl fawas mahjas nodewis, usaizinati, lai lihds 2to Juli mehnescha pee schihś pagasta teefas peeteizahs.

Faur = Seksahes pagasta teefas 1má Mei 1834. ¹
 (L. S.) ††† Padambe Krist, pagasta wezzakais.

(Mr. 11.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts ic. ic. ic., tohp no Wezzu muishas pagasta teefas wissi parradu deweji ta nomirruscha Trappes muishas (Breden) fainneeka Grantini Krishjahna, par turra mantu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, pee saude-schanas fawas teefas diwju mehneschu starpā, prohti lihds 2to Juli f. g. ar sawahn prassifchanahm un winnus peerahdischanahm scheitan peeteiktes.

Wezzu muishas pagasta teefas 18tä Mei 1834. ²
 (L. S.) M. Stehni, peeshdetais.
 (Mr. 165.) Kunien, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Leelas Seffawas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas parradu prassifchanas pee ta Leelas Seffawas fainneeka Puhrizzu Krishjahna buhtu, kas fawas mahjas nespéhribas dehl atstahjis un par turra mantu parradu labbad zaur schihś deenas spreediuma konkursis noliks tappis, usaizinati, lai lihds 7to Juli f. g. scheit peeteizahs, ar to pamahzischahu, ka weh-laki neweens wairs netaps peenents.

Leelas Seffawas pagasta teefas 7tä Mei 1834. ²
 (L. S.) ††† Siebart Zahn, pagasta wezzakais.
 (Mr. 81.) F. Heinz, pagasta teefas frihweris.

* * *

Zaur scho fluddinashanu tohp wisseem, kam kahdas taisnas prassifchanas un mekleschanas pee ta Rektes Kahrla buhtu, kusch lihds schim Heidenes Rektes mahjas par fainneeka bijis un tahs paschás nespéhribas dehl nodewis, — par sinnu un wehralikschahu sunnams darrihts, lai ar sawahn parradu mekleschanu wissawehlaki lihds 21mo Juli 1834 pee Heidenes (Wirkus muishas) pagasta teefas peeteizahs, jo pehzi schi termina neweens wairs netaps dsirdehts.

Heidené, 19tä Mei 1834. ²
 (L. S.) Raiku Turris, pagasta wezzakais.
 (Mr. 52.) C. J. Everts, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Bauffas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee teen schinni gaddā nomirruscheem Krohna Mehmeles muishas fainneekem Wilzini jeb Matschenu Geddarta un Basuizkalnu Klin-

Ka Utta un wimnu Seewahm buhtu, ussaukti, Iai wisswehlaki lihds 28to Juhni f. g. pee schihs teefas peeteizahs, ar to pamahzischamu, ka wehlaki neweens wairs netaps peenemits.

Bauskas pagasta teesa 21ma Mei 1834.

Geddart Strehl, pagasta wezzakais.

(Nr. 184.) Fr. Lez, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahbas taisnas parradu präffischanas pee ta nomirruscha Vulkaisches fainneeka Vauku Ogle Unfa buhtu, tohp scheit usaizinati, Iai lihds 20to Juli f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs. Kas to nedarrihs, wehlaki wairs netaps peenemits.

Vulkaisches pagasta teesa 26tā Mei 1834.

† † Fahnait Sahmel, pagasta wezzakais.

(Nr. 14.) G. Lindemann, pagasta teefas frihweris.

No Dhsolu muischas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahbas taisnas präffischanas pee tahs atlifkuschas mantas ta nomirruscha Krohna Abawes muischas kalpa Vulku Turra buhtu, usaizinati, Iai wisswehlaki lihds 24to Juhni f. g. ar sawahm parahdischanaahn par schahdahm präffischanaahn pee Dhsolu muischas

pagasta teefas peeteizahs; jo wehlaki neweens wairs netaps peenemits.

Dhsolu muischas pagasta teesa 20tā Mei 1834. 3
† † Danken Mahtin, peefehdetais.

(Nr. 164.) Jeannot Gross, pagasta teefas frihweris.

I sirs, 14 gohwju lohpi, 14 aitas, 7 zuhkas, sohse, bischu stohbri ar bittehm, linni, wille, dschias, audekli, un daschas braunamas, arramas un mahju leetas taps tanns 7tā Juni f. g. eelsch masas Svehtes Bitschullu mahjahn uhtrupē pahrdohtas, kas zaur scho fannamur darrihts tohp, ar to peeminneschanu ka uhtrupis no rihta pulftsen 8 esfass.

Krohna Wirzawas pagasta teesa 29tā Mei 1834.

† † Gindul, pagasta wezzakais.

(Nr. 260.) Henko, pagasta teefas frihweris.

Iai naakti no 15ta us 16tu Mei tam Krohna Kumbara fainneekam Bubrinu Chrmanum weens behrs sirs, ar mellu asti un farreem, 9 gaddus wezs, un weens mels sirs, 11 gaddus wezs, no gannibahm sagts tappis. Kas tam fainneekam schohs sirs at kappehs, dabbuhhs 6 sudr. rubluis.

(Luttrines pagasta teefas appakschrakste.)

Naudas, labbibus un prezzi tigus us plazzi. Rihgē tanns 28tā Meija 1834.

Sudraba

naudā.

Rb. Kv.

3 rubli 58½ kap. papihru naudas geldeja	1	—
5 — papihru naudas	1	38
1 jauns dahlderis	1	32
1 puhrs rudsu	1	35
1 — kweeschu	1	80
1 — meeschu	1	—
1 — meeschu = putraimu	1	50
1 — ausu	1	65
1 — kweeschu = miltu	2	20
1 — bihdeletu - rudsu = miltu	1	70
1 — rupju rudsu = miltu	1	35
1 — firnu	1	40
1 — linnu - sehklas	2	—
1 — kannepu - sehklas	1	50
1 — kimmnu	5	—

Sudraba

naudā.

Rb. Kv.

1 pohds kannepu	—	70
1 — linnu labbakas surtes	2	50
1 — sliftakas surtes	2	20
1 — tabaka	1	—
1 — dselses	—	65
1 — sweesta	2	25
1 — muzzä filku, preeschu muzzä	5	25
1 — wihschunu muzzä	5	50
1 — farkanas fahls	6	—
1 — rupjas leddainas fahls	5	—
1 — rupjas baltas fahls	4	15
1 — fmalkas fahls	4	—
50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā mafsa.		

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanaas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahlruhkotaïs.